

Totale lichaamsbestraling

azdelta

Uw ziekenhuis.

Inhoud

1. Totale lichaamsbestraling	3
2. Verloop	4
3. De behandeling	11
4. Nevenwerkingen	14
5. Kostprijs	14

Beste patiënt

U bent door uw behandelende arts-specialist doorverwezen naar de afdeling radiotherapie van AZ Delta voor het uitvoeren van een totale lichaamsbestraling. Deze totale lichaamsbestraling is nodig als voorbereiding op uw stamceltransplantatie.

Met deze folder willen wij u informeren over het verloop van deze behandeling op onze afdeling. Deze brochure is een aanvulling op de gesprekken die u met de hematoloog, radiotherapeut en verpleegkundig specialist zult hebben. U krijgt hierbij een algemene uitleg die voor de meeste patiënten geldt. Het kan dat uw situatie net iets anders is dan er hier vermeld wordt. Als u tijdens uw behandeling nog vragen hebt over uw situatie, stel deze gerust aan één van onze medewerkers.

We wensen u een goed herstel toe.

De artsen en medewerkers van de dienst radiotherapie en hematologie.

1

Totale lichaamsbestraling

Het doel van totale lichaamsbestraling is:

- het vernietigen van kwaadaardige of afwijkende bloedcellen
- het onderdrukken van het afweersysteem om afstoting van het transplant (beenmerg of bloedstamcellen) te verkleinen. Zo proberen we te voorkomen dat uw eigen afweersysteem de toegediende cellen van de donor aanvalt.

Zoals de naam al doet vermoeden dient bij deze bestraling het hele lichaam bestraald te worden.

2

Verloop

Inschrijving

Na uw aanmelding aan de kiosk bij het onthaal van het ziekenhuis, meldt u zich aan bij het secretariaat.

Daar worden uw identiteitsgegevens gecontroleerd. Daarna mag u plaats nemen in de wachtzaal. Eén van onze artsen komt u ophalen.

Raadpleging

Tijdens dit eerste gesprek geeft de radiotherapeut uitleg over de reden, de werkwijze, het te verwachten resultaat en de mogelijke nevenwerkingen van de behandeling.

De arts overloopt met u de behandeling en de werkwijze op de dienst radiotherapie. Er kan gevraagd worden naar uw medische voorgeschiedenis en de medicatie die u momenteel inneemt.

Vaak gebeurt de voorbereiding of simulatie nog dezelfde dag. Is dit niet mogelijk, dan wordt er een nieuwe afspraak gemaakt.

Simulatie of lokalisatie

Als voorbereiding op de behandeling gaat u naar de bunker met het bestralingstoestel en de bestralingstoel. U kleedt zich uit, enkel uw slip en eventueel uw kousen mag u aanhouden. Daarna neemt u plaats op de stoel. De arts geeft u hierbij de nodige instructies, de verpleegkundigen helpen u om u zo comfortabel mogelijk met behulp van enkele steunen in halfzittende houding te staan. Belangrijk is dat u op de stoel goed naar achter zit: met uw zitvlak en uw rug tegen het steunvlak. Uw hoofd wordt licht vast gemaakt met een lint.

Er worden ook 2 banden in kruisvorm over uw borstkas en buik gelegd. Belangrijk voor u is dat u aangeeft of het voor u haalbaar is om langere tijd in die houding te blijven zitten. Indien nodig kunnen we uw houding wat aanpassen zodat het voor u aangenamer is. Een verpleegkundige neemt foto's van uw positie en de positie van de steunen. Dan is het duidelijk bij de behandeling hoe u nu zit. Op de bovenbuik wordt een kruis getekend: aftekening van de projectie van de laser.

Het centrum van dit kruis wordt getatoeëerd met een klein puntje. Dit kruis is ook nodig om u terug in de juiste houding te zetten voor de behandeling. Voor u wordt een spoiler geplaatst: dit is een doorzichtige plexiplaat die er voor zorgt dat er voldoende dosis aan de oppervlakte van het lichaam wordt gegeven.

Terwijl u in deze houding op de stoel zit worden er wat afstanden gemeten:

1. De hoogte van de vloer tot:

- uw navel
- uw borstkas
- uw hoofd

2. De afstand van de plexi tot:

- uw voorhoofd
- uw borstkas
- uw navel

Daarna meten de verpleegkundigen

de dikte van:

- uw hoofd
- uw borstkas
- uw buik ter hoogte van de navel

Deze metingen zijn nodig voor het berekenen van de juiste bestralingsdosis.

Als u een totale lichaamsbestraling krijgt bestaande uit 6 beurten, wordt er met het bestralingstoestel een beeld genomen van uw borstkas: 1 aan de voorzijde; 1 aan de rugzijde (daarbij wordt de stoel gedraaid zodat u met uw gezicht naar de muur kijkt). Op deze beelden worden de longblokken bepaald. Tijdens de eigenlijke bestraling worden de longen dan gedeeltelijk afgedekt met deze longblokken. De longen krijgen zo een lagere hoeveelheid straling dan de rest van het lichaam.

Daarna mag u afstappen van de stoel en u weer aankleden. U krijgt een afspraak voor de eigenlijke behandeling. U krijgt ook een kaartje met uw naam, geboortedatum, dossiernummer en een barcode op. Dit kaartje brengt u mee als u komt voor uw behandeling. Dit kaartje wordt gescand als u de bestralingsruimte binnen komt. Dit systeem bevestigt dat u de correcte persoon bent voor wie de behandeling klaar staat.

Het vastleggen van de juiste houding om later de bestraling te kunnen doen, duurt ongeveer een half uur.

3

De behandeling

Op de dag van de behandeling bent u opgenomen in het ziekenhuis. U wordt opgehaald in uw kamer en naar de dienst radiotherapie gebracht. Voor de behandeling hoeft u niet nuchter te zijn.

Een verpleegkundige begeleidt u naar de bestralingsruimte. Daar wordt uw kaartje met de barcode in gescand.

Daarna mag u zich uitkleden zoals al is uitgelegd. U mag weer plaatsnemen op de bestralingstoel. De verpleegkundigen helpen u om in de volledig juiste positie te zitten. Dit gebeurt met gebruik van de hulpstukken en het getekend kruis op uw buik. De plexiplaat wordt voor u geplaatst. De kop van het toestel wordt gedraaid zodat u in het lichtveld / bestralingsveld zit. Er wordt ook een kleine dosimeter op de huid gekleefd. Deze dient als bijkomende controle zodat de juiste dosis wordt toegediend zoals er berekend is.

Tijdens de bestraling zit u alleen in de ruimte. De verpleegkundigen kunnen u wel zien via de camera's en horen via een intercom

Als er zich iets voordoet tijdens de behandeling bv. u hoest, dan wordt de bestraling onderbroken en komen de verpleegkundigen naar binnen in de behandelruimte. De behandeling verloopt in 2 delen. Voor het eerste deel zit u met uw gezicht naar het bestralingstoestel. Voor het tweede deel wordt u met de stoel gedraaid zodat u met uw gezicht naar de muur zit bij het tweede deel van de bestraling.

Tijdens de bestraling blijft u rustig zitten. U mag rustig ademen en slikken. De bestraling ziet u of voelt u niet.

U wordt ook niet radioactief door de bestraling. Tijdens de bestraling kan het toestel een scherp zoemend geluid maken. Als de bestralingstijd om is, schakelt het toestel automatisch uit.

Als de behandeling is afgelopen, komen de verpleegkundigen naar binnen en helpen u bij het afstappen van de stoel. De duur van de bestraling is voor elke patiënt individueel berekend. Het is wettelijk gezien niet mogelijk (om veiligheidsredenen) dat familie of begeleiders u vergezellen in de behandelruimte.

Als uw behandeling uit 6 sessies bestaat, wordt er voor de start van de bestraling een plexie met loodblokken ter hoogte van de longen vastgemaakt op de spoiler voor u. Er wordt bij de start van elke bestraling eerst een controlebeeld genomen om te verifiëren dat de afschermingsblokken voor de longen goed gepositioneerd zijn. Zo nodig worden die iets aangepast. Ook bij de bestraling langs de rugzijde worden dergelijke beschermingsblokken ter hoogte van de longen aangebracht.

4

Nevenwerkingen

1. **Vermoeidheid:** dit kan erg uitgesproken zijn en enkele maanden aanhouden. Deze vermoeidheid is het gevolg van de totale behandeling en niet enkel van de radiotherapie.
2. **Misselijkheid en braken:** door het mee bestralen van de maag. Dit kan optreden in de eerste uren na de bestraling. Vooraf krijgt u hiervoor in het ziekenhuis medicatie. Deze klachten verdwijnen snel na het stoppen van de bestraling.
3. **Droge mond:** door het bestralen van de speekselklieren. Dit is slechts tijdelijk en kan eventueel het slikken wat bemoeilijken.
4. **Diarree** door het bestralen van de darmen. In overleg met uw arts kan u hiervoor medicatie nemen.
Bij een behandeling die uit 6 sessies bestaat, zijn er ook nog late nevenwerkingen zoals cataract of staar door bestraling van de ooglenzen. Dit treedt pas op na jaren en kan zo nodig mits een kleine ingreep verholpen worden. Daarnaast kan er onvruchtbaarheid optreden door het bestralen van de teelballen of eierstokken. Deze kans is zeer groot. Als u nog een kinderswens hebt, bespreekt u dit best vooraf met uw arts.

5

Kostprijs

Voor vragen rond de kostprijs, kunt u contact opnemen met de financiële dienst via factuur@azdelta.be

Notities

A series of 20 horizontal dotted lines for taking notes.

Contact

CAMPUS RUMBEKE

Telefonisch bereikbaar op werkdagen
tussen 8.30 en 16.30 uur

Secretariaat radiotherapie

t 051 23 75 82

e secr.radiotherapie@azdelta.be

Radiotherapie

t 051 23 75 81

Telefonisch bereikbaar na de werkuren,
's nachts en tijdens het weekend:

t 051 23 71 11

Sociale dienst

Siham El Mhassani

t 051 23 81 89

siham.elmhassani@azdelta.be

www.azdelta.be

Bron: dienst Radiotherapie